

08 επαναληπτικά θέματα

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ»

A. Κείμενο 1 (Βιβλίο 2, Κεφάλαιο 3, §§ 51-53)

Πάλιν δέ είσελθων εἶπεν: «Ἐγώ, ὡς βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον είναι οἶου δεῖ, ὃς ἀν δόρων τούς φίλους ἐξαπατωμένους μή ἐπιτρέπῃ. Καί ἐγώ οὖν τοῦτο ποιήσω. Καί γάρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσουμεν ἄνδρα τόν φανερῶς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμανόμενον. Εστι δέ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μέν εν τοῖς τοποχιλίοις ὅντων μηδένα ἀποθηῆσκειν ἀνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίους είναι τούς τοιάκοντα θανατοῦν. Ἐγώ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τοντονί ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἄπασιν ἡμῖν. Καὶ τούτον, ἔφη, ήμεῖς θανατοῦμεν».

Ακούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπί τὴν ἐστίαν καί εἶπεν: «Ἐγώ δ' ἔφη, ὡς ἄνδρες, ίκετεύω τά πάντων ἐννομάτατα, μή ἐπί Κριτίᾳ είναι ἐξαλειφεῖν μήτε ἐμέ μήτε ὑμῶν ὃν ἀν βούληται, ἀλλ' ὅνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καί ἐμοὶ τὴν κρίσιν είναι.

Καί τοῦτο μέν, ἔφη, μά τούς θεούς οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι οὐδέν μοι ἀρκέσει ὅδε ὁ βωμός, ἀλλά βούλομαι καί τοῦτο ἐπιδεῖξαι, ὅτι οὗτοι, οὐ μόνον εἰσί περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλά καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. Υμῶν μέντοι, ἔφη, ὡς ἄνδρες καλοί κακαθοί, θαυμάζω, εἰ μή βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καί ταῦτα γιγνωσκούτες ὅτι οὐδέν τό ἐμόν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἡ τό ύμῶν ἑκάστου».

Κείμενο 2 (Βιβλίο 2, Κεφάλαιο 4, §§ 1)

Τέτοιος στάθηκε ο θάνατος του Θηραμένη. Τότε πια θεώρησαν οι Τριάντα πως ήταν ελεύθεροι να τυραννούν δίχως φόβο. Όχι μόνο απαγόρευσαν σ' όσους δεν ήταν γραμμένοι στον κατάλογο να μπαίνουν στην πόλη, αλλά τους αρπαζαν κι από μέσα απ' τ' αγροκτήματά τους για να τους πάρουν, αυτοί κ' οι φίλοι τους, τη γη τους. Οι κατατρεγμένοι κατέφευγαν στον Πειραιά, μα κ' εκεί συνεχιζόταν ο διωγμός. Τα Μέγαρα κ' η Θήβα γέμισαν πρόσφυγες.

(Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:

«Πάλιν δέ είσελθων.....λυμανόμενον.»

«Άκούσας ταῦτα.....τὴν κοῖστιν εἶναι.»

(Μονάδες 30)

2. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

α) Να σχολιάσετε τη φράση: «...ό Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἔστιαν...ίκετεύω...». (Μονάδες 10)

β) Γιατί χαρακτηρίζονται οι Τριάκοντα «ἀδικώτατοι» και «ἀσεβέστατοι»; (Να ληφθεί υπόψη και το μεταφρασμένο κείμενο)

(Μονάδες 10)

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Ποια τα χαρακτηριστικά του υπεύθυνου πολίτη κατά τον Θουκυδίδη;

(Μονάδες 10)

4. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

- Να βρείτε ετυμολογικά συγγενείς λέξεις μέσα από το κείμενο με τις παρακάτω: γνωστός, φήμη, γράμμα, νόμισμα, αλοιφή.

(Μονάδες 10)

5. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

α) Η § 52 να γραφεί με την αλλαγή: ὁ Θηραμένης = οἱ φεύγοντες.

β) Να κλιθούν στον αντίθετο αριθμό: ἐγώ, ἄνδρα, τοντονί, ὄνομα.

γ) ἀκούσας, γιγνώσκοντες. να αντικατασταθούν χρονικά οι μετοχές.

δ) ἐννομώτατα, ἀδικώτατοι, ἀσεβέστατοι: να γραφούν οι βαθμοί στα αντιστοιχα επιρρήματα.

(Μονάδες 20)

6. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου: ἀποθνήσκειν, κυρίουν, πάντων, οὐδέν, τοῦτο.

(Μονάδες 5)

β) Να συνδέσετε τους επιρρηματικούς προσδιορισμούς της στήλης Α (§ 52-53) με τους χαρακτηρισμούς της στήλης Β.

A

1. ἐπί τήν ἐστίαν
2. κατά τοῦτον
3. μόνον
4. περί ἀνθρώπουν
5. καὶ ταῦτα γιγνώσκοντες

B

- α. ποσού
- β. αναφοράς
- γ. συμφωνίας
- δ. εναντίωσης
- ε. τοπού(στάση)

(Μονάδες 5)

ΕΠΟΥΛΩΤΗΡΙΟ ΚΑΝΑΓΑΜΑΤΑ